

Nr. 5 • April 2006

Rådet for Den Europæiske Union

Ministrene mødes

Rådet for den Europæiske Union, også kaldet Ministerrådet, er medlemslandenes institution i EU. Her mødes medlemslandenes ministre for at vedtage forslag stillet af Europa-Kommissionen. Rådet er oprindeligt den centrale lovgivende magt i EU, dog med Europa-Parlamentet som medlovgiver på flere og flere områder.

Rådet blev i lighed med Europa-Parlamentet og Kommissionen oprettet i 1950'erne. Siden har Rådet udviklet sig til at blive en meget vægtig institution i det europæiske samarbejde.

Rådets sammensætning

Rådet består af en minister fra hvert medlemsland. Hvis emnet for et rådmøde er miljø, stiller landene med deres miljøministre, hvis emnet er landbrug, stiller landene med deres landbrugsministre eller tilsvarende og så videre.

Ministrene mødes i Rådet i 9 faste sammensætninger. Der er et Råd for Landbrug og fiskeri, et for Miljø, et for Konkurrenceevne med flere. Det betyder også, at der nogle gange er flere danske ministre til det samme rådmøde. F.eks. deltager både kulturministeren og uddannelsesministeren ofte, når Rådet mødes i den sammensætning, som beskæftiger sig med uddannelse, ungdom og kultur.

De tre vigtigste rådssamlinger er i dag Rådet for Almindelige anliggender og

Ministerrådets møder afholdes næsten altid i Rådets bygning i Bruxelles

eksterne relationer, Økonomi og finans samt Landbrug og fiskeri. Disse råd mødes cirka én gang om måneden, hvor de øvrige råd mødes 3-4 gange pr. halvår. Der afholdes i alt cirka 75-85 rådmøder om året.

Åbenhed og effektivitet

Rådet er ofte blevet kritiseret for at være for lukket for offentligheden. I de senere år er Rådet dog blevet mere åbent. I dag er forhandlingerne i Rådet om retsakter, der skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i samarbejde, tilgængelige for offentligheden på tv, internettet eller på anden måde. Det gælder både Kommissionens fremlæggelse af de vigtigste lovgivningsforslag, Rådets debat og selve afstemningen.

Med EU's udvidelse i 2004 har det desuden været nødvendigt for Rådet at fokusere på en effektivisering i afviklingen af rådmøderne. Eftersom der skal være tale- og albuenum til 25 medlemsstater, er det nødvendigt, at EU-

landenes delegationer så vidt muligt fastlægger og afstemmer deres holdninger inden rådmøderne.

En stemme i Rådet

Stort set alle beslutninger i Rådet træffes med enstemmighed eller med kvalificeret flertal, men uanset hvilken afstemningsmetode traktaten foreskriver, er det almindeligt, at Rådet søger konsensus, dvs. enighed, i alle sager.

Ved beslutninger truffet med enstemmighed har hvert medlemsland én stemme. Kravet om enstemmighed betyder, at et enkelt lands nej-stemme kan forkaste et forslag (vetoret). Enstemmighed gælder for eksempel inden for harmonisering af afgifter (f.eks. moms).

Når beslutninger træffes med kvalificeret flertal, har hvert land et antal stemmer. Antallet er afgjort efter en politisk forhandling. Et lille land som Danmark har syv stemmer i Rådet, mens et stort land som Tyskland har

29 stemmer. I forhold til landenes befolkningstal er de små lande lidt bedre repræsenteret i Rådet end de store lande. I alt er der 321 stemmer i Rådet.

Hvis Rådet træffer beslutninger med kvalificeret flertal, er der to krav, der skal opfyldes: 1) Mindst 232 af de 321

stemmer skal stemme for forslaget, og 2) et flertal af medlemsstaterne skal stemme for. Derudover kan et medlemsland kræve, at de lande, som stemmer for, skal repræsentere mindst 62 pct. af EU's samlede befolkning. I praksis har vedtagelse med kvalificeret flertal den konsekvens, at et medlemsland kan pålægges en vedtagelse, som det ikke har

stemt for. Et blokerende mindretal består af 90 stemmer imod.

Der kan også i særlige tilfælde stemmes med simpelt flertal. I praksis sker det kun ved beslutninger om procedurer og lignende.

Det Europæiske Råd

Rådet må ikke forveksles med Det Europæiske Råd. Rådet består som nævnt af medlemslandenes fagministre. Det Europæiske Råd, består af medlemsstaternes stats- og regeringschefer samt formanden for Kommissionen og bliver med rette opfattet som EU's øverste myndighed. Dets opgave er at sikre EU-samarbejdets politiske dynamik samt at udstikke de overordnede politiske retningslinjer.

Det Europæiske Råd indgår også konkrete politiske aftaler, som det eksempelvis var tilfældet med udvidelsen. Det Europæiske Råd kan ligeledes træffe beslutninger og afgørelser, men det er ikke normalt. Der stemmes ikke i Det Europæiske Råd og derfor er der ingen regler om kvalificeret flertal eller enstemmighed. I praksis indgås aftaler i Det Europæiske Råd med konsensus.

Det Europæiske Råd har siden 1974 mødtes fast. Med Maastricht-traktaten fra 1993 blev det besluttet, at Det Europæiske Råd udsender et slutdokument efter topmøderne. Disse »konklusioner« danner ofte grundlaget for den førte politik i EU.

Det Europæiske Råd mødes mindst fire gange om året under EU-formandskabets mødeledelse. EU-landene varetager på skift rollen som formand for EU i et halvt år ad gangen.

Hvis du vil vide mere om Rådet, kan du besøge Rådets hjemmeside på adressen <http://ue.eu.int>.

Medlemmer af Rådet	Antal stemmer fra den 1. november 2004
Tyskland	29
Storbritannien	29
Frankrig	29
Italien	29
Spanien	27
Polen	27
Nederlandene	13
Grækenland	12
Tjekkiet	12
Belgien	12
Ungarn	12
Portugal	12
Sverige	10
Østrig	10
Slovakiet	7
Danmark	7
Finland	7
Irland	7
Litauen	7
Letland	4
Slovenien	4
Estland	4
Cypern	4
Luxembourg	4
Malta	3
EU I alt	321

COREPER og arbejdsgrupper

COREPER er den franske forkortelse for De Faste Repræsentanters Komité. Komitéen består af medlemslandenes EU-ambassadører. COREPER er delt op i COREPER I og COREPER II. Førstnævnte tager sig af de tekniske områder som eksempelvis det indre marked, hvorimod sidstnævnte beskæftiger sig med institutionelle spørgsmål og generelle EU-spørgsmål.

På et lavere administrativt niveau findes der cirka 300 arbejdsgrupper, der består af nationale embedsmænd og repræsentanter for Rådets sekretariat. Arbejdsgrupperne og COREPER har som hovedopgave at forberede rådsmøderne og koordinere landenes politik.